

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی- خانواده
درمانی

اثربخشی آموزش مهارت های ارتباطی
زوجین (CRE) بر رضایت زناشویی،
رضایت جنسی و صمیمیت زوجین

نگارش

رکسانا ساسان نژاد

استاد راهنما

دکتر رسول روشن

دی ماه 1392

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

دانشگاه علم و فرهنگ

پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی- خانواده
درمانی

اثر بخشی آموزش مهارت های ارتباطی
زوجین (CRE) بر رضایت زناشویی،
رضایت جنسی و صمیمیت زوجین

نگارش

رکسانا ساسان نژاد

استاد راهنما

دکتر رسول روشن

استاد مشاور

دکتر محمد سلگی

دی ماه 1392

تقدیم به فرزندانم:

یزدان و یاسمین

تشکر از اساتید بزرگوارم:

آقای دکتر رسول روشن
آقای دکتر محمد سلگی
آقای دکتر عتی اکبر سلیمانی
آقای دکتر خدا بخش احمدی

و

تشکر ویژه از استاد و راهنمای بزرگم: آقای علی اسلامی نسب

چکیده

هدف از اجرای این پژوهش تعیین اثربخشی آموزش مهارت های ارتباطی زوجین (CRE) به روش "آموزش مهارت های ارتباطی و تعهد به زوجین" بر سه متغیر رضایت زناشویی، رضایت جنسی و صمیمیت زوجین بود. روش تحقیق در این پژوهش، روش شبه آزمایشی با گروه گواه بود. ابزار های کار گرفته شده در این پژوهش شامل پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (فرم 47 سوالی)، شاخص رضایت مندی جنسی (ISS) و مقیاس صمیمیت (IS) می باشد. جامعه آماری در این پژوهش شامل زوج های ساکن استان تهران بودند که به فراخوان پژوهش پاسخ مثبت داده بودند، که تعداد 107 زوج بود. از زوج های جامعه آماری، تعداد 86 زوج دارای ملاک های ورود به پژوهش بودند که از میان آن ها تعداد 57 زوج با رعایت ملاک های نمونه گیری انتخاب شدند، به صورت تصادفی در گروه آزمایش و گواه جایگزین شدند. پس از اجرای پیش آزمون روی هر دو گروه آزمایش و گواه، زوجین گروه آزمایش 10 جلسه آموزش مهارت های ارتباطی زوجین (CRE) به روش آموزش مهارت های ارتباطی و تعهد به زوجین را دریافت کردند که بصورت هفته ای یک جلسه 3-2/5 ساعته برگزار گردید. در پایان دوره آموزشی هر دو گروه گواه و آزمایش به پرسشنامه های

مربوط به پس آزمون پاسخ دادند. نتایج حاصله، حاکی از آن بود که زوج های گروه آزمایش در هر سه متغیر رضایت زناشویی، رضایت جنسی و صمیمیت نسبت به گروه گواه، تغییر معنادار نشان دادند و هر سه متغیر افزایش پیدا کردند. آموزش مهارت های ارتباطی زوجین (CRE) به روش آموزش مهارت های ارتباطی و تعهد به زوجین را می توان برای افزایش رضایت مندی زناشویی، رضایت جنسی و صمیمیت در زوج ها مورد استفاده قرار داد تا بدین وسیله استحکام و بقاء زندگی زناشویی افزایش یابد.

واژگان کلیدی: آموزش مهارت های ارتباطی و تعهد به زوجین، رضایت زناشویی، رضایت جنسی، صمیمیت

فهرست مطالب

عنوان
صفحه

1	فصل اول-گستره علمی موضوع	1
2	1-1-1- مقدمه	2
2	1-1-1- رضایت مندی زناشویی	2
5	2-1-1- رضایت مندی جنسی	5
5	3-1-1- صمیمیت	5
7	2-1-2- بیان مساله	7
15	3-1-3- اهمیت و ضرورت پژوهش	15
15	1-3-3- ضرورت و اهمیت نظری	15
16	2-3-1- ضرورت و اهمیت عملی	16
17	4-1-4- اهداف پژوهش	17
17	1-4-1- اهداف کلی:	17
17	2-4-1- اهداف اختصاصی:	17
18	5-1-5- فرضیه های پژوهش	18
18	6-1-6- تعاریف نظری و عملیاتی واژه ها و متغیر ها	18
18	1-6-1- آموزش مهارت‌های ارتباطی زوجین (CRE)	18
18	1-1-6-1- تعریف نظری	18
18	2-1-6-1- تعریف عملیاتی	18
19	2-6-1- رضایت مندی زناشویی	19
19	1-2-6-1- تعریف نظری رضایت مندی زناشویی	19
19	2-2-6-1- تعریف عملیاتی رضایت مندی زناشویی	19
19	3-6-1- رضایت مندی جنسی	19
19	1-3-6-1- تعریف نظری رضایت مندی جنسی	19
20	2-3-6-1- تعریف عملیاتی رضایت مندی جنسی	20
20	4-6-1- صمیمیت	20
20	1-4-6-1- تعریف نظری صمیمیت	20
20	2-4-6-1- تعریف عملیاتی صمیمیت:	20
21	فصل 2- ادبیات و پیشینه تحقیق	21
22	1-2-1- مبانی نظری	22

22	1-1-2- رضایت مندی زناشویی
22	1-1-1-2- فرایند های بین فردی دست اندرکار رابطه زناشویی
25	2-1-1-2- بافت رابطه زناشویی
27	2-1-2- رضایتمندی جنسی
27	1-2-1-2- مفهوم سازی رضایت جنسی:
27	2-2-1-2- تئوریهای مربوط به رضایتمندی جنسی:
32	3-1-2- صمیمیت
37	4-1-2- آموزش مهارت های ارتباطی زوجین (CRE)
37	1-4-1-2- تاریخچه آموزش مهارت های ارتباطی زوجین (CRE):
38	2-4-1-2- بافت در حال تغییر ازدواج
45	3-4-1-2- رویکردهای عمده در آموزش مهارت های ارتباط زوجین
48	2-2- پیشینه پژوهش
48	1-2-2- نقش رضایت مندی زناشویی، رضایت مندی جنسی و صمیمیت بر استحکام خانواده
50	2-2-2- تأثیر مهارتهای ارتباطی زوجین بر رضایت مندی زناشویی، رضایت جنسی و صمیمیت
51	1-2-2-2- تأثیر مهارتهای ارتباطی زوجین بر رضایت مندی زناشویی
53	2-2-2-2- تأثیر مهارت های ارتباط زوجین بر رضایت مندی جنسی
56	3-2-2-2- تأثیر مهارتهای ارتباطی زوجین بر صمیمیت
57	3-2-2- پژوهش های انجام شده در مورد تاثیرات آموزش مهارت های ارتباطی زوجین
58	فصل 3- فرایند روش شناختی
59	1-3- روش و طرح کلی تحقیق
59	2-3- جامعه آماری
59	3-3- نمونه و روش نمونه گیری
59	4-3- ملاکهای ورود:
60	5-3- ملاکهای خروج
60	6-3- ملاک های اخلاقی پژوهش
60	7-3- متغیرهای تحقیق
61	8-3- ابزار پژوهش
61	1-8-3- پرسشنامه رضایتمندی زناشویی انریچ (فرم 47 سوالی):
63	1-1-8-3- روایی و اعتبار پرسشنامه:
64	2-1-8-3- روش نمره گذاری پرسشنامه:
64	2-8-3- مقیاس صمیمیت (IS)

65	3-8-3- مقیاس رضایت‌مندی جنسی (ISS) .....
66	9-3- شیوه جمع‌آوری اطلاعات و اجرای پژوهش .....
67	10-3- جلسات آموزشی .....
69	11-3- روش‌های آماری .....
70	فصل 4- تجزیه و تحلیل .....
71	1-4- کلیات .....
72	2-4- آمار توصیفی .....
72	1-2-4- جنسیت .....
73	2-2-4- سن .....
74	3-2-4- تعداد فرزندان .....
75	4-2-4- طول مدت ازدواج .....
76	5-2-4- تحصیلات .....
77	6-2-4- میزان درآمد ماهیانه .....
78	7-2-4- محل سکونت .....
79	3-4- متغیرهای تحقیق .....
81	4-4- آزمون فرضیه‌های پژوهش .....
82	1-4-4- فرضیه اول .....
84	2-4-4- فرضیه دوم .....
86	3-4-4- فرضیه سوم .....
88	4-4-4- فرضیه چهارم .....
96	فصل 5- بحث و نتیجه‌گیری .....
97	1-5- کلیات .....
97	2-5- بحث .....
98	1-2-5- فرضیه اول .....
99	2-2-5- فرضیه دوم .....
100	3-2-5- فرضیه سوم .....
102	4-2-5- فرضیه چهارم .....
106	3-5- محدودیت‌های تحقیق .....
106	4-5- پیشنهاد‌های تحقیق .....
106	1-4-5- پیشنهاد‌های پژوهشی .....
107	2-4-5- پیشنهاد‌های کاربردی .....

110 ..... فهرست منابع

119 ..... ضمائم

فهرست جدول ها

- جدول 1-2 مفاهیمی که بر تعاملات صمیمی دلالت دارند (پرگر 1997 ، ص 29-30) 35
- جدول 2-2 تغییرات نسبت ازدواج به طلاق در کشورهای برگزیده 38
- جدول 1-4 توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب جنسیت 72
- جدول 2-4 توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سن 73
- جدول 3-4 توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب تعداد فرزندان 74
- جدول 4-4 توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب طول مدت ازدواج 75
- جدول 5-4 توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب تحصیلات 76
- جدول 6-4 توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب درآمد ماهیانه 77
- جدول 7-4 توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب محل سکونت 78
- جدول 8-4 شاخص های توصیفی متغیر های پژوهش 79
- جدول 9-4 نتایج آزمون تحلیل کوواریانس برای بررسی معناداری اثر تعاملی عضویت گروه و نمرات رضایت زناشویی در مرحله پیش آزمون بر نمرات رضایت زناشویی و در مرحله پس آزمون 82
- جدول 10-4 نتایج آزمون لوین به منظور بررسی فرض همسانی واریانس ها در دو گروه گواه و آزمایش در متغیر رضایت زناشویی 82
- جدول 11-4 نتایج تحلیل کوواریانس تأثیر عضویت گروهی بر بهبود رضایت زناشویی در مرحله ی پس آزمون 83
- جدول 12-4 نتایج آزمون تحلیل کوواریانس برای بررسی معناداری اثر تعاملی عضویت گروه و نمرات رضایتمندی جنسی در مرحله پیش آزمون بر نمرات رضایتمندی جنسی در مرحله پس آزمون 84
- جدول 13-4 نتایج آزمون لوین به منظور بررسی فرض همسانی واریانس ها در دو گروه گواه و آزمایش در متغیر رضایت مندی جنسی 84
- جدول 14-4 نتایج تحلیل کوواریانس تأثیر عضویت گروهی بر بهبود رضایتمندی جنسی در مرحله ی پس آزمون 85
- جدول 15-4 نتایج آزمون تحلیل کوواریانس برای بررسی معناداری اثر تعاملی عضویت گروه و نمرات صمیمیت در مرحله پیش آزمون بر نمرات صمیمیت در مرحله پس آزمون 86
- جدول 16-4 نتایج آزمون لوین به منظور بررسی فرض همسانی واریانس ها در دو گروه گواه و آزمایش در متغیر صمیمیت 86
- جدول 17-4 نتایج تحلیل کوواریانس تأثیر عضویت گروهی بر بهبود صمیمیت در مرحله ی پس آزمون 87
- جدول 18-4 نتایج آزمون تحلیل کوواریانس برای بررسی معناداری اثر تعاملی عضویت گروه و نمرات زیرمقیاس های رضایت زناشویی در مرحله پیش آزمون بر نمرات زیرمقیاس های رضایت زناشویی در مرحله پس آزمون 88
- جدول 19-4 نتایج آزمون لوین به منظور بررسی فرض همسانی واریانس ها در دو گروه گواه و آزمایش در زیرمقیاس های رضایت زناشویی 89
- جدول 20-4 نتایج تحلیل کوواریانس تأثیر عضویت گروهی بر بهبود زیرمقیاس های رضایت زناشویی در مرحله ی پس آزمون 90

فهرست شکل ها

شکل 0-1-1 مدل

..... اکولوژیکی

.....

39.....

فصل اول-گستره علمی موضوع

1-1- مقدمه

خانواده اولین کانونی است که فرد در آن حضور می یابد. لذا حفظ سلامت خانواده دارای اهمیت شایان توجهی است. عموماً اولین تأثیرات محیطی که فرد دریافت می کند از محیط خانواده است و از طرفی نیز حتی تأثیرپذیری فرد از سایر محیط ها می تواند نشأت گرفته از همین محیط خانواده باشد. تشکیل خانواده اهداف چندی را دنبال می کند که رسیدن به همه آنها نه تنها نیازمند بقا و استحکام، بلکه مستلزم سلامت خانواده است. برخی اهداف تشکیل خانواده را می توان این گونه دسته بندی کرد (ستوده و بهاری، 1385):

- رسیدن به جامعه سالم و دوری از آسیبهای اجتماعی
- تداوم نسل
- پاسخ به نیازها (زیستی و روانی)
- تربیت اجتماعی

یکی از عوامل مهمی که منجر به بقاء، استحکام و سلامت خانواده می گردد رضایت مندی زناشویی است که رضایتمندی زناشویی نیز به نوبه خود وابسته به عوامل چندی از جمله رضایت مندی جنسی و صمیمیت است.

1-1-1- رضایت مندی زناشویی

یکی از مهم ترین عواملی که ازدواج کارآمد را از ازدواج ناکارآمد متمایز می سازد، عامل رضایت مندی زناشویی است. رضایت مندی زناشویی از دو زاویه کلی و گسترده قابل بررسی می باشد: الف) تأثیرات رضایت مندی زناشویی بر فرد و جامعه و ب) عوامل تأثیر گذار بر رضایت مندی زناشویی

الف) تأثیرات مثبت رضایت مندی زناشویی بر فرد و جامعه شامل موضوعاتی همچون تأثیرات این متغیر بر سلامت و رفاه خانواده و فرد، تأثیر بر تشکیل و حفظ یک رابطه زناشویی

مستحکم و دوری از جرائم می باشد. پژوهش های متعددی این تاثیرات را تایید می کنند. به عنوان مثال استک¹ و اشلمن² (1998) اظهار می دارند که اهمیت رضایت مندی زناشویی ناشی از نقش محوری آن در رفاه فردی و خانواده گی می باشد. از منافع فردی و اجتماعی حاصل از رضایت مندی زناشویی، برخورداری از یک رابطه زناشویی مستحکم و حفظ آن، ایجاد یک سد دفاعی حیاتی در برابر طلاق و آشفتگی های زناشویی، دوری از جرائم و رشد عاطفی- اجتماعی فرزندان می باشد.

ب) عوامل تاثیر گذار بر رضایت مندی زناشویی: این عوامل را می توان به دو طبقه کلی تقسیم کرد: 1) فرایندهای بین فردی دست اندرکار رابطه زناشویی 2) عوامل اجتماعی-فرهنگی و بافت هایی که رابطه زناشویی در آن جریان می یابد (بردبری³، فینچام⁴ و بیچ⁵، 2000).

1) فرایندهای میان فردی موثر در رضایت مندی زناشویی به طور اخص به بررسی تبادلات رفتاری در خلال تعارضات زناشویی و بحث های مربوط به حل مسئله می پردازیم. به عنوان مثال مارگولین⁶ و ومپالد⁷، (1981) نشان دادند که تعاملات زوجین آشفته در مقایسه با زوجین رضایت مند با سطوح بالاتری از مقابله منفی (مثل افزایش احتمال رفتار منفی به دنبال رفتار منفی همسر و سطوح بالاتر واکنش منفی) مثل رفتار های مثبت به میزان پایین تر از حد پایه، در پاسخ به رفتار منفی همسر می باشد. فرایندهای

---

1 - Stack, S.

2 - Eshleman, J. R.

3- Bradbury, T. N.

4 -Fincham, F. D.

5 -Beach, S. R.

6- Margolin, G.

7 - Wampol, B. E.

های بین فردی دارای برخی ابعاد هستند که کمتر قابل مشاهده می باشند. این ابعاد شامل شناخت (بردبری و همکاران، 1996)، عاطفه، فیزیولوژی (مالارکی¹ و همکاران، 1994)؛ (اوجینو²، 1996)، الگوی تعاملات (کریستن سن³، 1987)، حمایت اجتماعی (کالینز⁴ و همکاران، 1993) و خشونت (هلتس ورث- مونرو⁵ و همکاران، 1998) می باشد.

2) بافت رابطه زناشویی:

گرچه بسیاری از متخصصین معتقدند آنچه سرنوشت رابطه بین فردی را تعیین می کند، تعاملات رفتاری مابین زوجین می باشد، اغلب محققین بر این باورند که معنا و تعاملات رفتاری بدون در نظر گرفتن بافت گسترده تری که این تعاملات در آن صورت می گیرد به طور کامل قابل درک نیست (بردبری و همکاران، 2000). بافت رابطه زناشویی به دو بخش خرده بافت و کلان بافت تقسیم می شود. خرده بافت شامل عواملی چون فرزندان (ویت⁶ و لیلارد⁷، 1991)، پیشینه زوجین و ویژگی های شخصیتی (وبستر⁸ و همکاران، 1995)؛ (سندرز⁹ و همکاران، 1999)، آسیب ها و وقایع فشارزا می باشد (بردبری و همکاران، 2000).

کلان بافت ها: شامل عوامل اجتماعی گسترده تر می باشند که می توانند هر یک از زوجین و نیز رابطه زناشویی آن ها را

---

1 - Malarkey, W. B.

2 - Unchino, B. N.

3 - Christensen, A.

4 - Collins, N. L.

5 - Holtzworth-Munro, A.

6 - Wait, W. Y.

7 - Lillard, L.

8 - Webster, P. S.

9 - Sanders, M. R.

تحت تاثیر قرار دهند. این عوامل شامل موضوعاتی چون شرایط اجتماعی-اقتصادی محل سکونت، در دسترس بودن همسر (به واسطه داشتن شغل در نزدیکی محل سکونت)، ارتباط داشتن با مجامع مذهبی می باشند (بردبری و همکاران، 2000).

1-1-2- رضایت مندی جنسی

بر اساس ادبیات موجود، یکی از متغیرهایی که در ایجاد و حفظ رضایت مندی زناشویی موثر است، رضایت مندی جنسی می باشد. رضایت مندی جنسی عبارتست از یک پاسخ عاطفی که بر آمده از ارزیابی ذهنی فرد از ابعاد مثبت و منفی مرتبط با رابطه جنسی فرد باشد (لارنس و بیرز، 1998، به نقل قول از هاروی، ترل و اسپرجر، 2004، ص 236). در زمینه تاثیر متغیر رضایت مندی جنسی بر رضایت و کیفیت رابطه زناشویی پژوهش های زیادی صورت گرفته. از جمله پژوهش وایت و کیت (1990) حاکی از آن است که رضایت مندی جنسی، پیش بینی کننده ثبات زناشویی می باشد. گو¹ و هوانگ² (2005) نیز اظهار می دارند که رضایت مندی جنسی با رضایت مندی زناشویی ارتباط دارد.

1-1-3- صمیمیت

متغیر صمیمیت، یکی از عوامل موثر بر رضایت مندی زناشویی می باشد. صمیمیت عبارتست از اینکه فرد بتواند درباره افکار شخصی و احساساتی که معمولاً در سایر روابط ابراز نمی شوند، به گونه ای باز و صادقانه با همسرش صحبت کند (مک کی، دایمر و ابریان، 2000). اسکفر³ و اولسون⁴ (1981) در

1- Guo, B.

2- Huang, J.

3- Schaefer, M. T.

4- Olson, D. H.

پژوهشی اظهار می دارند: گرچه صمیمیت محدود به رابطه زناشویی نمی باشد، اغلب مردم برای رسیدن به صمیمیت ازدواج می کنند. موفقیت در ایجاد رابطه صمیمی باعث احساس رضایت مندی می گردد. پاپاویک¹، 2005 ص 350
گریف² و ملهربه³ (2001) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که همبستگی مثبت معنا دار بین همه مولفه های صمیمیت تجربه شده (به غیر از صمیمیت اجتماعی) و رضایت زناشویی توسط هر دو جنس زن و مرد وجود دارد.

با توجه به اهمیت رضایتمندی زناشویی در امر ثبات زندگی زناشویی و با در نظر گرفتن اینکه متغیر های رضایت مندی جنسی و صمیمیت نقش بسزایی در ایجاد و حفظ رضایت مندی زناشویی ایفا می کند، در سطح جوامع مداخلات آموزشی و درمانی مختلفی در جهت ارتقاء این عوامل بکار گرفته می شود که از آن جمله می توان به شیوه های آموزش پیش از ازدواج⁴، آموزش مهارت های ارتباط زوجین⁵، زوج درمانی شناختی-رفتاری⁶، زوج درمانی با روش هیجان محور⁷ اشاره کرد.
در این پژوهش از روش آموزش مهارت های ارتباط زوجین (CRE) استفاده شده است. به این ترتیب که 114 آزمودنی (57 زوج) بصورت تصادفی در دو گروه گواه و آزمایش جایگزین شده و پس از اجرای پیش آزمون های رضایت مندی زناشویی انریچ، رضایت مندی جنسی (ISS) و صمیمیت (IS)، گروه آزمایش به مدت 10 جلسه در این دوره آموزشی شرکت کردند. در پایان دوره هر دو گروه، پرسشنامه های مربوط به پس آزمون را تکمیل کردند.

1- Popovic, M.

2- Greef, A. P.

3- Malherbe, H. L.

4- Premarital Education (PME)

5 - Couple Relationship Education

6- Cognitive-Behavioral Marital Therapy (CBMT)

7- Emotional Focused Marital Therapy (EFMT)

نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل آماری حاکی از آن بود که آموزش مهارت های ارتباط زوجین بر هر سه متغیر رضایت مندی زناشویی، رضایت مندی جنسی و صمیمیت اثر مثبت داشته. به علاوه این آموزش ها باعث افزایش در زیرمقیاس های رابطه زناشویی، حل تعارض، فعالیت های اوقات فراغت، رابطه با اقوام و دوستان و رابطه جنسی شده است. نهایتاً می توان اینگونه نتیجه گیری کرد که آموزش مهارت های ارتباط زوجین به واسطه ایجاد تغییر در مولفه های شناختی ارتباط زناشویی و با ایجاد و تداوم تغییرات رفتاری در زوجین، باعث بهبود متغیر های فوق الذکر، گردیده است.

1-2- بیان مساله

از چندین دهه پیش به این طرف، توجه علوم و سازمان های متعددی به موضوع ایجاد و حفظ رضایتمندی زناشویی جلب شده است. از جمله گرایشات مختلف علم روانشناسی، علوم اجتماعی و سازمان های مذهبی به بررسی عوامل موثر در رضایت مندی زناشویی و به تبع آن، ثبات زندگی خانوادگی پرداخته اند (هالفورد¹، 2011).

برخورداری از یک جامعه سالم، مستلزم وجود خانواده های سالم است و سلامت خانواده در گرو رضایت مندی زوجین از زندگی زناشویی می باشد. پژوهشگران در یک بازبینی گسترده از مدارک پژوهشی نتیجه گرفتند که رضایت مندی از زندگی زناشویی یکی از قوی ترین تعیین کننده های رضایت عمومی از زندگی برای بزرگسالان است و این امر در مورد طیف وسیعی

1- Halford, W. K.

از فرهنگها صدق می کند. (داینر¹، سو²، لوکاس³ و اسمیت⁴، 1999
به نقل از هالفورد، 2011) و بی تردید رضایت عمومی از
زندگی برای بزرگسالان با سلامت روانی جامعه مرتبط می باشد.
در عوض، ستیر⁵ (1972) معتقد است خانواده های آشفته، افراد
آشفته تحویل اجتماع می دهند و به افزایش میزان جنایات،
بیماریهای روانی، الکلیسم، اعتیاد به مواد مخدر، فقر،
جوانان از خود بیگانه و بسیاری از ناراحتی های اجتماعی
کمک می کنند. خانواده دارای کارکردها و وظایف مختلفی است
و برای دستیابی به این اهداف لازم است که زندگی زناشویی
دارای ثبات باشد.

تحقیقات فراوانی رابطه بین رضایت مندی زناشویی و ثبات
زندگی زناشویی را به اثبات رسانیده اند. از جمله می توان
به گجر⁶ و سانچز⁷ (2003)؛ کارنی⁸ و بردبری⁹ (1995)؛ کاردک¹⁰
(1993)؛ وایت¹¹ و بوث¹² (1991) اشاره کرد. ذکر این نکته
ضروری است که ثبات زندگی زناشویی لزوماً به معنای
رضایتمندی زناشوسی نیست. برخی از ازدواجها بسیار با
ثباتند در حالیکه زوجین سطوح پایین رضایت زناشویی و
گسستگی را تجربه می کنند (رندز¹³، لونیگر¹⁴، ملینگر¹⁵، 1981).
ولی مطالعات طولی در مجموع مشخص کرده اند که هر چه سطح

-
- 1- Diener, E.
  - 2- Suh, E.
  - 3- Lucas, R. E.
  - 4- Smith, H. L.
  - 5- Satir, V.
  - 6- Gager, T.
  - 7- Sanchez, L.
  - 8- Karney, B. R.
  - 9- Bradbury, T. N.
  - 10- Kurdek, L. A.
  - 11- White, L. K.
  - 12- Booth, A.
  - 13- Rands, A.
  - 14- Levinger, G.
  - 15- Melinger, G. D.